

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Vtroque Ponto in unam provinciam redacto, nihil immutavit Iustianus quoad sacerdotia. Nec etiam in Paphlagonia. Solidæ illius provinciæ metropolis erat urbs Gangarum. regia Deiotari. Ea ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

Daciam Mediterraneam, Daciam Ripensem, Mœciam superiorem, Dardaniam, Prevalim, secundam Macedoniam, & partem secundam Pannoniæ; ita ut Archiepiscopus earum provinciarum Metropolitanis det jura & ordinationes, ipsæque à Concilio suo ordinetur. Fateor has provincias Illyricianæ Dicceseos, distractas ab Ecclesia Theſſalonicensi. Sed huic novitati eum colorem quæſivit Iuſtinianus, ornandæ patriæ suæ avidus Princeps, quod veterem consuetudinem, quæ bellorum tempeſtatibus deleta erat, restitueret in integrum. Cum enim, inquit ille, in antiquis temporibus Sirmij præfectura fuerit constituta, ibique omne fuerit Illyrici fastigium tam in civilibus quam in episcopalibus causis, postea autem Aſilianis temporibus eiſdem locis devaſtatis, Appenninus Præfectus prætorio de Sirmisana civitate in Theſſalonicam profugus venerat, tum ipsam præfecturam & sacerdotalis honor secutus, & Theſſalonicensis Episcopus non sua auctoritate, sed sub umbra præfecturæ, meruit aliquam prærogativam. Quare cum plurimas Illyrici Occidentalis provincias armis recepisset, æquum esse putavit ut his Imperij partibus pristina dignitas sacerdotij restauraretur. Quod Vigilus Pontifex ratum habuit, & Archiepiscopo Iuſtinianæ vices suas delegavit per illas provincias quæ in Patriarchatu Occidentis sitæ erant. Vnde Patriarchæ nomen huic Archiepiscopo datum est à Curopalata & Barlaamo, & subscriptio ejus admissa in ordine Patriarcharum in Trullana Synodo, juxta mentem Illustrissimi Cardinalis Perronij.

II. Quamvis, ut verum fatear, in Synodi Trullanæ subscriptionibus non agatur de Iuſtinianæ primæ Archiepiscopo, sed de Ioanne Archiepiscopo novæ Iuſtinianopolis. Porrò urbs Metropolitana insulæ Cypri, quæ Constantia dicebatur, à Iuſtiniano Imperatore, cui familiare fuit clarioribus urbibus nomen suum imponere, Iuſtinianopolis dicta est. Ejus urbis episcopatum gerebat Ioannes, qui, Sarracenis Cyprium invadentibus, in Hellespontiorum provinciam unâ cum plerisque insulæ illius incolis commigravit. Quare synodus Trullana de consensu Imperatoris duo quædam in gratiam Ioannis decrevit. Primum est, ut nova Iuſtinianopolis, seu Constantia Cypri, privilegiis sibi à Synodo Ephesina indultis potiat; id est, ut sedi Antiochenæ non subiciatur, sed fruatur plena libertate & αυτοκεφαλία. Quod Trullano canone sic concipitur, ut illi jus Constantinopolitanæ sedis competat, τὸ δὲ δικαίον ἔχειν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Alterum verò beneficium quod Ioanni in-

dulgetur hoc est, ut provincia Hellespontica pleno jure illi subiciatur, ita ut ipsius quoque Cyziceni Episcopi provinciæ Hellesponticæ Metropolitanæ ordinationem celebret. Ex his duobus privilegiis, primum, quod Synodi Oecumenicæ Ephesinæ iudicio nitebatur, ad posteros manavit. Vnde in veteri Notitia temporibus Leonis Philosophi concinnata rectè observatum est insulam Cypri non subesse apostolico throno Antiochiæ. Attamen in Collectione Arabica ordinatio hujus Metropolitanæ tribuitur Antiocheno Patriarchæ. Quæ innovatio accidit post Leonis Philosophi ætatem, id est, post annum nongentesimum. Vnde Collectionis illius Arabicæ tempus colligere licet. Secundum verò privilegium videtur personale fuisse, in gratiam Ioannis Archiepiscopi. Vnde factum ut cum ipsius persona jus quoque illud extinctum fuerit. Quare non erat quòd Balsamo quærendum scriberet quomodo jure illo Archiepiscopus Cypri cecidisset. Ceterum quod attinet ad institutum meum, ex canone Trullano constat novum quendam & extraordinarium imò verò personalem Patriarchatum in provincia Hellespontica constitutum, collatumque Ioanni Archiepiscopo Cypri; id tamen factum auctoritate ecclesiastica, à plenaria Synodo Orientali, cui Patriarchæ quatuor intererant, quamvis huic innovationi Iuſtiniani Rhinotmeti Principis consensus accesserit. Idque eò facilius tentatum est, quòd dignitas exarchica Metropolitanæ Cypri antea competebat.

III. Ut autem redeam ad Iuſtinianum nostrum, in eo maximopere laudandus est, quòd etsi, ut erat novi juris appetentissimus conditor, multa in provinciis innovavit, singularem tamen curam gessit ne in sacerdotio aliquid mutaretur. Vtrumque Pontum in unam provinciam redegit, ea lege, ut Amasæ & Neocæsareæ urbibus metropolis nomen non detraheretur. Nihil enim, inquit, circa sacerdotium illarum innovamus.

Idem jus in Paphlagonia constituit, ita ut etsi illius Edicto gens Paphlagonum in unam provinciam coaluerit, nihil à veteri forma, quoad sacerdotium & duorum Metropolitanorum dignitates, decederet. Paphlagonia testamento Philomenis Regis in Romanam Rempublicam transcripta est, & in provinciæ formulam redacta. In oppido Gangrarum Rex illius gentis Dejotarus regiam constituerat, ut docuit Strabo. Inde Gangrensi urbi conciliata est metropolis totius gentis dignitas, quam in dispositione ecclesiastica constanter etiam reti-

Notitia Antiochia. dicitur in eisdem locis ad præfecturam Theſſalonicensis. Vnde Amosianus dicitur.

Collectio Arabica. ca. x. x. v. i. i.

Balsamo ad can. 39. Syn. in Trullo.

Nov. 28. 171. N. τὰς ἱερουσαλαίμικας ἀδελφότητας.

Sextus Rufus.

Strabo lib. 11.

Nov. 11. 171. N. τὰς ἱερουσαλαίμικας ἀδελφότητας.

C. 12. 171.

Nov. 19. ἡ ἑπιτομή...
ἡ ἐπιτομή τῆς ὁμοιωσεως...
ἡ ἐπιτομή τῆς ὁμοιωσεως...
ἡ ἐπιτομή τῆς ὁμοιωσεως...

Descriptio proe
vinc. MS. adju-
cta Prolemano.
Conc. Chalc. A.D.
xv.

Nov. 31. De de-
scriptione quatuor
Praefidum Arme-
niae c. i. ἡ δὲν ἔστι
ἡ ἐπιτομή τῆς ὁμοιωσεως...
ἡ ἐπιτομή τῆς ὁμοιωσεως...
ἡ ἐπιτομή τῆς ὁμοιωσεως...

Epistola Leonis ad
Chilid. T. r. c. Con-
cil. Gall. an. 538.

nuit. Accidit tamen huic provinciae ut tem-
poribus Honorij Imperat. aliquot urbibus
minueretur; quae cum tribus oppidis à Bi-
thynia recisis, in provinciae specialis no-
men concesserunt, cui Honoriadis nomen
impositum. Huic novae provinciae sua me-
tropolis non defuit, nempe Claudiopolis,
una ex urbibus Bithyniae; quae statim ea-
dem dignitate in Ecclesia aucta est. Vnde
Claudiopolis recensetur inter civitates me-
tropolitanas in subscriptionibus Concilij
Chalcedonenfis aequè ac civitas Gangra-
rum. Ex Honoriade & reliqua Paphlagonia
unum provinciae corpus Iustinianus
constituit, ea lege, ut de dignitate eccle-
siastica utriusque metropoleos nihil depe-
raret. Ante conjunctionem istam videtur
imminuta semel Paphlagonia, adjuncta
fuisse Galatiae. Vnde vetus auctor scripsit:
ἐν τῇ Γαλατία Παφλαγονία. Quod Gangren-
sibus clericis occasionem praebuit trium
Episcoporum suorum ordinationem ab Ep-
iscopis Ancyrae Metropolitanis Galatiae
petere.

Quam religionem in provinciarum con-
junctionibus adhibuit Iustinianus ut nihil
immutaret in sacerdotiis, eadem usus est
in provinciarum sectionibus. Armenia tri-
buita fuerat in primam & secundam, &
suis Metropolitanis parebat. Sed Iustinia-
no, qui devictis barbaris Imperij fines pro-
tulit, visum est integram Armeniam in qua-
tuor provincias partiri, quae totidem magi-
stratibus regenda committeretur. *Quae ve-
rò*, inquit, *ad sacerdotia spectant, ea, ut sepe
diximus, volumus in pristina manere forma,
negotio ipso neque circa jus metropolitico ne-
que circa ordinationes vel mutationem vel nova-
tionem suscipiente.*

IV. Gallicana Ecclesia in eandem sen-
tentiam cum Synodo Chalcedonenfi & In-
nocentij decreto conspiravit, putavitque
nefas esse Regum imperio episcopatus no-
vos institui. Cum enim Childebertus Rex
Francorum Meleduni, quae urbs erat in
diocesi Senonensi sita, Episcopum ordi-
nandum ad petitionem plebis curaret, & in
eam rem cuperet Leonem Senonensem Ep-
iscopum Metropolitanum adesse; ille con-
stantissimè respondit epistola ad Regem
data: *Custodite, quaeso, statuta Patrum; &
Canonum severitate constricti, non patiamini,
sicut scribitis, ad petitionem ejus plebis, super-
siste proprio Sacerdote, alterum Episcopum ordi-
nari. Quia si hoc credunt quod nefas est credi,
desertores potius judicandi sunt quam fideles.
Et non eorum preces facile audiri debent à Prin-
cipe, quorum petitionibus potius generantur
scandala, quam pax Deo amata servatur.* Epi-

stolam verò his verbis concludit: *Nam gloria vestra optimè debet & credere & scire, quia si contra statuta Canonum quicumque Episcoporum sine consensu nostro Meledone Episcopum voluerit ordinare, usque ad Papae notitiam vel synodalem audientiam, tam hi qui ordinaverint, quam qui ordinati fuerint, à nostra erunt communione disjuncti.*

V. Novi episcopatus institutionem ten-
taverat tantum Childebertus. Sed Sigi-
berti Regis consensu peracta fuerat in Cas-
tro Dunensi, parociae Carnotena; ubi
Promotus Presbyter, secunda diocesi, Ep-
iscopus fuerat institutus. Aegrè tulit hanc
sibi & Ecclesiae Carnotena; factam injuriam
Pappolus Episcopus Carnotensis, qui rem
omnem ad Concilium Parisiense detulit.
Et synodus quidem nefarium conatum
damnans, Promotum ab episcopali digni-
tate dejecit, & integræ dioceseos admini-
strationem Pappolo restituit; sed præterea
Regem gravi oratione officij sui admonuit
ne Promoti causam conclamata ultra tue-
retur: *Quantum ineffabili gaudio synodali
Concilio nuntiat, quandoquidem à Catholico
Principe res nova pro dilectione Christi concipi-
tur, tantum lamentabile execrandumque cense-
tur, cum in Ecclesia sancta contra Deum & con-
tra canonum disciplinam dissensio generatur.*
Tum recitata Promoti consecratione, ad-
dit: *Quam rem licet vix credere possumus cum
consensu gloriae vestrae fieri potuisse; tamen si
cujuscunque prava suggestionis preventi, in hac
tam obscena & Ecclesiae universe contraria
consensistis, ab hujusmodi scandali defensione sin-
ceritatis vestrae conscientiam expietis.*

VI. Cum Rogerius Calabriae & Siciliae
Comes felicibus armis Siciliam à Sarra-
cenis extorsit, in id omne studium suum con-
tulit, ut episcopatus in illa insula restitue-
ret. quod perfecit immani sumptu, & libe-
ralite quae hominem gente Gallum dece-
ret. Ac primò Troinensem episcopatum
instituit: quem deinde cum Messanensi,
cujus restaurationem aggressus est, diplo-
mate suo conjunxit quidem, sed de Summi
Pontificis consilio & auctoritate, ut patet
ex ipsarum literarum Rogerij lectione, quas
Sigilli nomine inscripsit. Eadem auctoritate
Pontificis Gnesnensem archiepiscopatum
in Polonia ab Ottone III. constitutum
fuisse anno DCCCCXCIX. ex Ditmaro
rectè censuit Illustrissimus Cardin. Baro-
nius.

VII. Quare non est quòd à communi
Universalis Ecclesiae sensu recedamus, fœ-
da in Principes adulatione; ut contigit
Marco Antonio de Dominis, qui episco-
patuum institutionem Regibus perperam
&

Epistola Conc. 17.
lib. 17. ad In-
nocentium Regium.
1714.

Est autem diploma
Rogerij apud Ul-
bertum Froben.
Differantibus. In
antiquo jam se-
culis siculae par-
t. c. 7.
III. Card. Baro-
n. an. 999.

Marcus Antonius
Dion. l. 4. De
Rep. Eed. c. 1.
134 & 139.